

Korisnik: Kultura Nova

Kontakt: Zvezdana Bubnjar, zvezdana.bubnjar@kultura-nova.hr

Partnerska organizacija: Udruga za zaštitu i promicanje ljudskih prava Sofija

Naziv projekta: Zajedno na sceni – Teatar R

Odobrena sredstva: 29.998,31 EUR

Trajanje projekta: 12 mjeseci (01.10.2023.-30.09.2024.)

Cilj: Diskriminacija Romskih manjina prisutna je na razini Europe i na različitim razinama (obrazovanje, zapošljavanje, stanovanje, pristup javnim uslugama). Romi se susreću s predrasudama, stereotipima i netolerancijom, a njihova integracija u društvo i smanjenje socijalne isključenosti postaju teško ostvarivi uslijed začaranog kruga siromaštva i negativne percepcije u društvu. Iako hrvatska vlada i OCD-i provode niz inicijativa s ciljem poboljšanja situacije romske manjine, potrebno je razviti nove pristupe smanjenju predrasuda i uključivanju mladih Roma u obrazovanje i život zajednice. Glavni ciljevi koje želimo ostvariti su smanjenje diskriminacije i promjena stavova pripadnika većinskog stanovništva prema Romskoj nacionalnoj manjini, istovremeno uz integraciju i osnaživanje mladih Roma, uključivanjem u kazališno i kulturno stvaralaštvo. Cilj ovog projekta je provođenje kampanje podizanja svijesti na području sjeverne Hrvatske o položaju romske manjine i važnosti integracije mladih Roma kroz inkluzivne kazališne aktivnosti. Aktivnosti uključuju: online istraživanje o predrasudama o Romskoj nacionalnoj manjini; kampanju (objave) na društvenim mrežama o prikupljenim rezultatima istraživanja s ciljem suzbijanja predrasuda; stvaranje predstave „Teatra R“ – romskog teatra u kojem glume i predstavu stvaraju Romi pod vodstvom mentora i izvedbe u 5 gradova s ciljem smanjenja diskriminacije Roma. Ovim inovativnim pristupom želimo kroz 12 mjeseci provedbe, kroz prikazivanje predstave, utjecati na promjenu percepcije o romskoj manjini i podići svijest oko problema kojima se suočavaju mladi Romi u RH. Ovaj je pristup i inkluzivan jer će pripadnici romske manjine sami kreirati dramski tekst i predstavu, stvarajući prikaz vlastite kulture i običaja.

Postignuti rezultati:

U razdoblju provedbe projekta od 01.10.2023. godine do 31.10.2024. godine, Korisnik je ostvario **Rezultat 1 - Izgradnja pozitivnih stavova vezano za romsku nacionalnu manjinu i smanjenje predrasuda kod javnosti kroz participativno i inkluzivno kazalište.** U svrhu postizanja rezultata kreirana je predstava “Jašarpašići” kroz participativnu i inkluzivnu metodologiju, odnosno u stvaranju dramskog teksta i cjelokupnoj kreaciji predstave sudjelovalo je 7 pripadnika romske nacionalne manjine uz vodstvo redateljice Zvezdane Bubnjar. Predstava tematizira romsku nacionalnu manjinu, odnosno radnja je orijentirana oko života pripadnika i pripadnica romske nacionalne manjine. U stvaranje predstave i rad teatra uključene su 3 osobe koje do sada nisu sudjelovale u radu Teatra R. Predstava je prikazana 11 puta, publici između 18 i 60 gledatelja (KNAP Zagreb, Mursko Središće, Prelog, Štrigova, Mala Subotica, Nedelišće, Žiškovec i Petrijanec), dok je u maloj dvorani Lisinski predstavu pogledalo oko 180 gledatelja. Na predstavama je anketirano 132 gledatelja o stavovima o romskoj nacionalnoj prije i poslije gledanja predstave. [Nalazi ankete pokazuju kako su izmijenjeni stavovi kod 61 posto gledatelja i gledateljica predstave.](#) Ovakav rezultat dokazuje veliku moć predstave kao alata smanjivanja predrasuda prema Romima. Predstava je bila medijski popraćena s 20 objava.

Kako bi se ostvario **Rezultat 2 - Povećan korpus znanja o stavovima i predrasudama opće populacije s područja Zagreba i sjeverne Hrvatske u odnosu na pripadnike i pripadnice romske nacionalne manjine** provedeno je [Online anketno istraživanje o stavovima prema Romskoj nacionalnoj manjini](#) opće populacije RH koje je provedeno na uzorku od 270 građana s područja Sjeverne Hrvatske.

Informacije o provedbi istraživanja i molba za ispunjavanjem ankete diseminani su, osim putem plaćenih oglasa (3), na odabrane adrese institucija, organizacija, županija i sl. na području Sjeverne Hrvatske. Istraživanje je otkrilo najčešće predrasude vezane za Romsku nacionalnu manjinu, odnosno ukazalo je na činjenicu da uvijek postoje predrasude oko toga da su Romi opasni, da krađu, da se ne žele integrirati u hrvatsko društvo i da se ne žele školovati. Veću razinu predrasuda pokazali su muški ispitanici, a predrasude su bile negativnije kod ispitanika koji su imali negativno osobno iskustvo s pripadnicima romske nacionalne manjine. Izvještaj je poslan na preko 60 relevantnih organizacija i institucija. Nakon diseminacije izvještaja, Kulturpunkt je na temelju izvještaja kreirao online članak o rezultatima te pomogao dodatnoj diseminaciji podataka i pridonio ostvarenju rezultata.

Temeljem istraživanja, u suradnji s marketinškom agencijom, kreirana je i provedena **medijska online kampanja**. Kreirano je 12 objava s ciljem stvaranja poruka temeljem podataka dobivenih istraživanjem, a u svrhu podizanja svijesti oko problema diskriminacije Roma. Kampanja je imala doseg od 17.980 osoba.

Uključivanje mladih Roma u provedbu projekta i izvedbu predstave pozitivno je utjecalo na cjelokupnu romsku zajednicu jer pruža primjer pozitivne prakse i pozitivnog djelovanja u kulturnom i umjetničkom životu Hrvatske, te pruža primjer integracije koje se odmiče od tradicionalnih socijalnih akcija. Predstava je ostvarila sjajne kritike publike i stručnog žirija, dok je za HTV snimljena velika reportaža Čovjek to zavoli o Roma teatru. Pokrenuta je inicijativa za nastavak rada, te je uz pomoć Gradskog ureda za Kulturu i Javnog poziva "Kultura u zajednici" ostvarena mogućnost izvedbe repriza predstava Roma teatra.